

Ivana Valová, *Žena oběť, žena pachatel. Trestná činnost v politickém okrese Třebíč ve třicátých letech dvacátého století*, České Budějovice 2012, 50 s. včetně příloh.

(bakalářská práce Historického ústavu Filozofické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích)

Posudek oponenta bakalářské práce

Autorka si pro téma své bakalářské práce zvolila tematiku trestných činů, jichž se dopustily nebo jejichž obětí se staly ženy. Časově svoji bakalářskou práci ohraničila 30. lety 20. století v Československu, geograficky pak okresem Třebíč, odkud autorka sama pochází. Cílem práce bylo postihnout mravnostní delikty žen (smilstvo, kuplířství, cizoložství apod.) a reflektovat jejich činy veřejností první republiky. Přes snahu analyzovat dobový tisk, jenž by si jistě v tomto ohledu zasloužil detailní analýzu, jej autorka poněkud nelogicky vyloučila již v úvodu práce (s. 9).

I. Valová práci rozdělila do devíti kapitol, z nichž první tvoří Úvod a sedmá Závěr. Druhá kapitola (*Vývoj soudnictví v Čechách od poloviny devatenáctého století do roku 1938*) přináší přehled soudnictví v českých zemích od poloviny 19. století do konce první republiky. Třetí (*Politický okres Třebíč*) je snahou širě vymezit politické pozadí okresu Třebíč, přičemž autorka se v popisu politicko-kulturně-historických proměn okresu vrací do 19. století. Čtvrtá a pátá kapitola (*Žena v první polovině 20. století; Ženy na okraji společnosti*) tvoří logický celek, jenž mohl být uchopen společně, čímž by se současně zabránilo jisté heslovitosti a zkratkovitosti, jak se děje v kapitolách 2-5, jež mnohdy tvoří jen tři stránky textu.

Jádrem práce je 6. kapitola (*Kriminální činnost v politickém okrese Třebíč*), jež předkládá konkrétní trestnou činnost, již následně zobecňuje. Závěr práce je stručný (1,5 s.), stejně jako shrnující pasáže 6. kapitoly (s. 37-40), kdy autorka často přináší více otázek než odpovědí, jež zastírají vlastní autorčin přínos. Přes odbornou a věcnou správnost textu však s autorkou nesouhlasím v jedné věci: I. Valová se domnívá, že „sexuální volnost“ je průvodním jevem velkoměstské společnosti (s. 38), která však často, jak dokládá např. Štefan Zweig ve svém *Světě včerejška*, byla daleko konvenční a konzervativnější než venkov, kde děti vyrůstaly odmala společně a jejich sexuální „probuzení“ začínalo dříve.

Nezodpovězeny zůstaly i otázky, které si však autorka nepoložila: jaký byl podíl ženské kriminality v celkové trestné činnosti 30. let (autorka uvádí jen čísla z 1. světové války - s. 20)? Ke kolika podobným případům, jež dokládá v 6. kapitole, ve 30. letech v okrese vlastně došlo? Skutečně o případech neinformoval žádný z dobových periodik, a to ani heslovitě?

Domnívám se, že by práci prospělo rozšíření a sjednocení poznámkového aparátu, kdy autorka jednou rozepisuje křestní jméno autora a jindy nikoliv (Zdeněk

Kárník vs F. Dvorský, s. 13), a překonání příliš úzkostlivé popisnosti, již se autorka neubrání zejména v prvních pěti kapitolách bakalářské práce. Logické by bylo i jasnější a pečlivější provázání kapitol, aby čtenář pochopil, proč bylo nezbytné učinit exkurz do vývoje soudnictví či ženské otázky v 19. století. Práce rovněž postrádá širší shrnující pasáže a autorčiny závěry a čtenáři nemusí být po přečtení práce jasné, k jakým závěrům autorka došla a jaký je její vlastní přínos při zpracování tématu. Cenné archivní dokumenty nebyly I. Valovou vytěženy zcela a staly se jen náhradou solidnější novinářské stati, jež v práci absentuje.

Formálně i stylisticky je práce na dobré úrovni, rušivě působí snad jen opakované přehlédnutí shody podmětu s přísudkem (s. 26, 37, 39 atd.). Anglické shrnutí (s. 5), jež autorka označuje chybným termínem *annotation*, působí nesrozumitelně.

Přes výše uvedené výtky doporučuji bakalářskou práci Ivany Valové k obhajobě. Vzhledem k výše uvedenému ji hodnotím stupněm *dobře*.

České Budějovice dne 19. srpna 2012

PhDr. Marek Šmíd, Ph.D.